

GÓLYALÁBON

A mi utcánk S alakban nyúlt el négy irányban, jó messzire. Az S egyik, előttem kitarulkozó oldalán néhány fiú járkált gólyalábon. Egy hét eső után először sütött ki a nap, és a fiúk elővették a gólyalábaikat, amelyeken már egy ideje dolgoztak, hogy versenyre keljenek egymással. Barátaim voltak ezek a fiúk, nekem pedig a szívem szakadt meg, amiért nem voltak gólyalábaim, és pedig azért nem, mert nem volt bátyám, aki segíthetett volna, nem volt asztalos nagyapám sem, de még egy jóindulatú unokatestvérem sem akadt, aki segített volna nekem gólyalábakat készíteni. Tudtam én, hogy a többiek, a szerencsések már régóta csinálják a sajátjaikat, és rettegtem attól a naptól, amikor majd jövök a mezőről vagy akárhonnán, befordulok az utcánkba, és ott látom őket boldogan téblábolni a gólyalábaikon.

Később, éppen a nősülésemet követő évben láttam a *Brian élete* című filmet. Nevettem rajta, de a vége elszomorított. Mégpedig azért, mert ott van az a rész a keresztre feszítettekkel, amikor mindenki, akit Krisztus-pózban felszegeztek, énekel. És nem akármit. Ezt zengik: „Some things in life are bad, / They can really make you mad / Other things just make you swear and curse. / When you are chewing on life's gristle / Don't grumble, give a whistle / And this will help things turn out for the best.” És aztán az egész jelenet legőrültebb része a refrén: „And always look on the bright side of life / Always look on the light side of life.” És arra kényszerítenek, hogy együtt füttyülj velük, és azt állítsd, az élet szép, ha tudod, honnan kell nézni. Füttyörésztem én is, amikor a filmet láttam, házasságom első évében, együtt füttyörésztem a Monty Python színészeivel, meg a többiekkel, akik a maguk látványos módján újrateremtették a Golgotát. Egy csomó feszület, rajta egy csomó keresztre feszítettel, akik énekelnek és füttyörésznek. Füttyörésztem hát én is, és jól éreztem magam, elfilozofáltam kicsit a jelenet kapcsán, a paródia ellenére keresztényinek éreztem. Azután elszomorodtam, mert nem tudom, miért, a fene se tudja, az a jelenet eszembe idézte a napot, amikor hazafelé mentem, kötélén rángattam a tehenet, és előttem kitarult a kép, a gólyalábon járkáló fiúkkal. A boldogokkal. Emlékezetem, nyilván tévesen, elem vetítette tíz-tizenöt, talán húsz fiú képét, a barátaimét, ahogy gólyalábakon lépdelnek, és azt énekelik: „Always look on the bright side of life. / Always look on the light side of life.”

Nem, nem énekeltek. Nevettek. Lökdösődtek. Leestek. Felálltak. Újra visszakapaszkodtak a gólyalábaikra. És ez szép volt. Én pedig ott mentem át köztük, kötélén rángatva magam után a tehenet. Igyekeztem rájuk se nézni, de nem sikerült. Aztán egyikük fából készült gólyalábain odabotorkált élem, viccesen táncolni kezdett, a tehen pedig, a leghaszontalanabb tehen, amivel valaha dolgom akadt, visszahőkölt, majd örült ugrándozásba kezdett. Én erősen megrántottam a kötelet, a tehen kitépte magát, leestem, és a fiúk a gólyalábakon, a barátaim, nevetésben törtek ki. Körém gyűltek, én pedig így, fektemből láttam őket, felemeltem a fejem, és lentről felfelé néztem végig rajtuk. Lentről felfelé nézve először a gólyalábak tűntek elő, azután a lábak, majd a szélben enyhén lobogó ingek, pólók, kezük szorosán markolta a póznák tetejét, legvégül pedig a boldog arcukra kiült hahotázásuk látszott. Én pedig szomorú voltam így, hason fekve. Majd valahol elöl megláttam a tehenet, futott, mint a bolond, csapkodott a farkával, így aztán felkeltem, és anélkül, hogy leporoltam volna magam, utána szaladtam.

Hazáig meg se álltam. Estig bent maradtam a házban, és *Nemtudomka csodálatos kalandjait* olvastam. Mert nem volt gólyalábam.

A mi házunk az unokabátyámék háza mellett állt. Az én nagymamám az ő nagyapjának volt a húga. Másodunokatestvérem volt tehát. És ki nem állhattam. Nemcsak azért, mert a nagyapja asztalos volt, és gólyalábakat készített neki, talán a legszebbeket az egész utcából. Vagyis hát ezért is utáltam, de azért is, mert vagy két évvel idősebb volt nálam, és ezt minden adandó alkalommal az orrom alá dörgölte. Főnökösködött velem, ha úgy tartotta kedve, megtaslizott, röhögött azon, hogy milyen nadrágom van, néha beintett nekem, mégpedig úgy, hogy nagyujját mutatta fel az ökölbe szorított többi ujj közül, és nem úgy, ahogy a többi fiú szokta, a mutató és a nagyujj közé dugott hüvelykujjal. Amúgy ezért is kiröhögött, vagyis, hogy ahogy én tudom, az nem is bemutatás, az csak fityisz. Ő azért tudta, hogy kell ezt rendesen csinálni, mert volt egy nővére a fővárosban, akit többször meglátogatott. Ott tanulta. És nemcsak ezt, sok minden mást is, amitől azt hitte, hogy nagyon okos. Én pedig csaknem gyűlöltem, amiért nekem nem volt nővérem a fővárosban, amiért nem volt módom visszaadni a tarkómról mért taslikat, amiért nem hordhattam olyan nadrágot, amelyet akartam, mert nagymama nem engedte, amiért lehetetlenség volt helyesen bemutatnom neki, mert ehhez csak neki volt joga, tekintve, hogy ő tanított meg rá bennünket. Aznap este tehát, miután letettem *Nemtudomka csodálatos kalandjait*, a szokottnál is keserűbben gyűlöltem az unokabátyámat, mert ő

állt oda a tehén elé, és mert neki volt gólyalába. A két rúd nitrolakkal volt lekenve, ezt rögtön észrevettem, mert fénylettek, és a vászonkengyel helyén, ami a többiek gólyalábain volt, az övére meghajlított fadarabot tettek, olyan volt, mint a csésze füle, úgy volt kifaragva. Ezek voltak a legszebb gólyalábak.

Később kimentem a kertbe, mert elviselhetetlenné vált az unokabátyám iránt érzett gyűlölet, és nem tudtam volna sírás nélkül megállni. Bent a házban nagymama észrevette volna, hogy sírok, és az nem lett volna jó. Nagymama mindig azt mondta, a férfiak sose sírnak, sőt, hogy erről meggyőzőn, még valami George Coşbuc-versből is felolvasott nekem pár sort egy nagy, fedőlap nélküli könyvből, amelynek pár oldalát megrágták az egerek, mert igen sokat ült a padláson. A verssorok pedig valahogy így hangzottak: „Nincs semmi nevetésesebb, / mint a könny a harcos szemében.” Így aztán nem kockáztathattam, hogy nagymama meglásson, mert egy ideje már én is férfinak számítottam. Időnként egyenesen harcosnak éreztem magam. Kimentem tehát a kertbe, ott sírás közben kiteptem pár gyomot, és miután néhányszor dühösen megbámultam a csillagos eget, megláttam az unokabátyám gólyalábait a fás színnek támasztva. Tényleg ott voltak, ott hevert magában a két, nitrolakkal lekent gólyaláb, ami arra készített, hogy megtöröljem a szemem, és egy pillanatra elgondolkodjam a kérdésen. Vajon mi lenne, ha átugranám a kerítést, elvenném a gólyalábakat, és sétálnék egyet a kertünkben? Futkároznék a kertben. Miután elgondolkodtam, úgy éreztem, felesleges gondolkodással tölteni az időt. Így aztán át is ugrottam a kerítésen, fogtam a gólyalábakat, átdobtam a kertünkbe, majd visszaszöktem. Felemeltem a gólyalábakat, felkucorodtam a kerteket elválasztó kerítés egyik betonoszlopára, bedugtam a lábam oda, ahova a lábat dugni kell, és elindultam. Két lépés. Pontosan kettő. Ekkor az egyik gólyaláb belefűrődött az elmúlt hét esőzései után még puha földbe, én pedig elvágódtam a nagymama hagymaágyásai között. Elnyúltam a földön. Aztán újakezdttem. Vagy félórán keresztül mindegyre újakezdttem, leesve, káromkodva, visszakapaszkodva az oszlopra, és elesve megint. Aztán ha jobban odafigyeltem, több lépést tettem meg. És újra elestem, újra felálltam, újakezdttem. Amíg sikerült a kertnek úgy negyedén átlépdelni gólyalábakon, noha azok belemélyedtek a nedves földbe, én pedig alig győztem kapaszkodni, megtartani az egyensúlyomat. A kert negyedénél ismét elestem. És már nem volt kedvem újakezdeni. Nem mintha nem élveztem volna. Épp ellenkezőleg. Mert túlságosan is élveztem. És mert amíg a kert negyedéig eljutottam, minden figyelmemet arra összpontosítva, hogy az egyensúlyom megőriz-

zem, sikerült kifőzőnöm egy tervet. Nem volt valami nagy ügy, de pillanatnyilag jó ötletnek tűnt, és csak ez számított. A terv pedig ez volt: a gólyalábakat beviszem a csűrbe, elrejttem a tavaly ősze maradt széna alá, visszatérek a házba, alvást színlelek az ágyamban, és amikor majd hallom, hogy a nagyszülők horkolnak, kikelek az ágyból, felöltözöm, lábujjhegyen kisonok a csűrbe, kiszedem a széna alól, betekerem őket régi rongyokba, ki megyek a kapun, el valahova messze, a víztornyon túl. Nem a cigányfertály felé, hanem a másik irányba, az erdészház felé, az elhagyatott ház felé, ahol nem lát, nem hall meg senki. És főleg azért, mert az erdészház környékét valamikor, valakik lekövezték, és a kőlapok megakadályozzák, hogy a gólyalábak besüllyedjenek a nedves földbe.

Valahogy így terveztem el, és valahogy így is történtek a dolgok.

Amikor odaértem az erdészház közelében levő kőlapokhoz, lecsavartam a gólyalábakról nagyapa régi ingét, amit a lapát nyelére szokott tekerni, amikor az istállót ganyézza ki, lekanyarítottam a rongyos nadrágot is, amivel általában a csűrben, a szecsikázó gép kerekét szoktuk betakarni. Kiemeltem a holdfényre az egész falu legszebb gólyalábait, elismerően füttyentettem, aztán körbenéztem, hogy valami olyan helyet találjak, ahova felkapaszkodhatom, hogy a lábam becsúsztathassam a kengyelbe. És megláttam egy nagy odvas fatöknét, melyben olyan volt az odú, mint egy nagy fotel. Odamentem tehát, a gólyalábakat nekidöntöttem a fatöknének, és az ágakba kapaszkodva sikerült beleülnöm az odúba. Közelebb húztam a gólyalábakat, becsúsztattam a lábam a kengyelbe, megragadtam a botok felső végét, és miután kicsit a fenekemmel elrugaskodtam az odútól, boldog voltam. Körözni kezdtem az erdészház körül, köröztem az *én gólyalábamon*, és az ütemes zaj, amit a kőlapokhoz csapódó gólyalábak okoztak, a mai napig meghat. Boldog voltam. És ahogy egyre magabiztosabban egyensúlyoztam, kedvem támadt szökdécselni, ahogy az unokabátyám ugrabugrált a tehén előtt. És szökdécseltem. Aztán kiáltani támadt kedvem, és felkiáltottam: ju-húúú! Majd újra ugrándoztam. Soha nem éreztem azt, hogy magasabbról látom a világot, mint akkor, holott sötét volt, és az egész világ, amit láthattam, az a holdfényes tisztaság volt az erdészház körül. Szép volt néhány percig, talán még a szépnél is szebb. Igazából végig szép volt, kivéve azt a pillanatot, amikor megijedtem. És nem azért, mintha fennállt volna a veszélye annak, hogy elhasalok, vagy valami hasonló. Immár uraltam a gólyalábakat, mondhatni egygyé váltak velem. Akkor ijedtem meg, amikor az erdészház felé szökdécselve hirtelen úgy tűnt, egy arcot látok felderengeni az erdészház padláslyukán keresztül. De nem moccan semmi. Úgy tűnt, mintha valaki nézte

volna bolondos táncomat. Gyorsan a fotel-odúhoz mentem tehát, leültem, és figyelni kezdtem a padláslyukat. De nem moccant semmi. Seholy arc. Így ültem ott, néhány percig szuszogni is alig mertem. Aztán lassan-lassan visszatért a bátorságom. Mivel a padláslyuk sötét maradt, én pedig rájöttem, hogy gólyalábakon felérek odáig, és körül tudok nézni, arra gondoltam, miért ne? Aztán már nem akartam gondolkodással tölteni az időt, a fenekemmel feltoltam magam az odúból, és odalépkedtem a gólyalábaimon.

Jól ismertem azt az alakot, aki a sötétből engem bámult. A falusi iskola igazgatójának a fia volt. Mindig a rendes nagyfiúk közé tartozott. Egyszer egy másik nagyfiú belökött a vízbe, amikor három másik gyerekkel egy traktorbelsőn lovagoltam a folyóban, és az igazgató fia utánam ugrott. Én azonban tudtam úszni, így inkább csak vergődtem a karjaiban, igyekeztem kiszabadulni a szorításából. Mégis tetszett, hogy értem beugrott a vízbe, és megkedveltem őt akkor. Ő is kedvelt engem, ezt onnan tudtam, hogy amikor találkoztunk a faluban, megborzosolta a hajamat, úgy, ahogy a felnőttek szokták. Ami, hogy őszinte legyek, nem nagyon tetszett nekem, mert teljesen természetellenesnek tűnt, hogy egy huszoneves fiú úgy viselkedjen, mint a felnőttek, de akárhogy is, ez legalább egy olyan gesztus volt, amivel jelezte, hogy szimpatikusnak talál. És annak ellenére, hogy nem volt valami nagy verekedő, és nem tudott volna megvédeni, ha egy másik nagyfiú megszid, vagy más módon belém köt, valahogy mégis úgy éreztem, van egy szövetségem a világukban, a diszkóba járók, a fél éjszaka a falu kocsmájában kártyázók világában. Ő ugyan nem túl gyakran járt el oda, de egyszer megláttam a kocsmá ablakán keresztül, és csaknem büszkeséget éreztem, amiért meg-simogatja a hajam, amikor találkozunk.

Ez a kapcsolat kettőnk között csak úgy egy éven át tartott, mert azután nagyon megharagudtam rá. Egyik nap megláttam az utcán, és szokás szerint mosolyogva elindultam felé. Már megszoktam, hogyan bánik velem. Habár még egymás nevét sem tudtuk, mindig azzal jött, „hogya vagy, öcsi?“, de nem sértőn mondta, hanem barátságosan. Én meg azt feleltem, hogy megyek pufit venni, vagy kekszet vagy a fene tudja, miket vásároltam még. Mire ő azt mondta: „Jól van, no!” Vagy azt, hogy „Helyes, egyél csak, hogy nagyra nőj, csak nem hagyod, hogy mások kielőzzenek”, aztán egy könnyed mozdulattal összeborzosolta a hajam. Igen, valahogy így álltak a dolgok. Kivéve azon a napon, amikor megharagudtam rá. Mosolyogva indultam felé, még a lányra is mosolyogtam, akinek a kezét fogta, és miután átkeltem az úton, odaléptem hozzájuk. Valamiről beszélgettek, és az igazgató fia, ami-

kor meglátott, elhallgatott. És nem mosolygott. Azt mondtam, megyek kenyéret venni. De nem válaszolt. Csak olyan furcsán nézett. Én vállat vontam, és odaszóltam, ma nem veszek se pufit, se kekszet, aztán mondtam valamit arról, hogy kemény telünk lesz, nagymamától hallottam. Néha ilyesmit is összehordtam, és akkor, ha nem is nagyon volt helyénvaló, zavaromban kicsúszott a számon az a dolog a kemény téllel. Ő pedig elkomolyodott, és azt mondta, nincs erre ideje. Aztán kinyújtotta felém a kezét, én pedig azt hittem, a szigorú hang ellenére a hajamat akarja összeborzolni. És egy kicsit, csak így, könnyedén lehajtottam a fejem. Az igazgató fia azonban félretolt az útból, és továbbment azzal lánnyal kézen fogva. Én pedig ott maradtam. Rettentő dühösen. És felemeltem a kezem, megdörzsöltem a hajam, magam sem tudtam, miért. Aztán elfordultam tőle, és meggyűlöltem.

Jó ideje gyűlöltem, még azt is elhatároztam, hogy ha még egyszer megakarna simogatni, határozottan elutasítom. Ha kell, még nyelvet is öltök rá. Csakhogy, noha néhányszor még összefutottunk a faluban, többé nem látszott érdeklődni a hajam iránt. Irántam sem. Eltelt némi idő, amíg mindezt összekötöttem a lánnyal, akinek mindig, mikor nem törődött velem, a kezét fogta. És mikor ezt megértettem, akkor a lányt is meggyűlöltem. Csakhogy képtelen voltam hosszan gyűlölni őket. Talán két-három hétig. Azután nem törődtem többé velük.

Most viszont az igazgató fia elég furcsa testhelyzetben ott ült a padláslyukban. Görnyedten, felhúzott lábakkal, fél karjával a térdére támaszkodva.

– Szervusz – mondta.

Azután pedig, mivel én némán bámultam a padláslyukhoz támasztva az államot, beszélni kezdett hozzám.

– Mit csinálsz itt ilyenkor?

Csakhogy erre tényleg nem tudtam mit mondani. Vállat vontam, és elvesztettem az egyensúlyomat, oldalra csúsztam. Időben megálltam, de ő már felemelkedett. És miközben a külső falnak támaszkodva álltam, és megpróbáltam visszanyerni az eredeti pozíciómat, megfogta a kezem. Aztán éreztem, hogy húz befele, tehát segítettem neki, rugdosva megszabadultam a gólyalábaktól.

Elhelyezkedtünk mindketten egy gerendán ott, ahol ő ült korábban.

– Normális vagy? – kérdezte. – Mi a fenét csinálsz itt éjnek idején?

Megint csak vállat vontam.

– Láttam, hogy szökdécselsz itt gólyalábon. Bolond vagy, de tényleg. Azt hittem, leesel, és betöröd a fejed. Jól megijedtem.

– Nem – szólaltam meg végre én is. – Mert jó vagyok. Ki-vá-ló-an járok gólyalábakon.

Büszke voltam, naná.

– A tiéd?

Vajon miért kérdezte ezt?

– Aha – suttogtam félve, de ugyanakkor örülve annak, hogy elég sötét van ahhoz, hogy ne lássa, elpirultam.

– Ki csinálta?

– Nagybátyám. Asztalos, nem tudtad?

Már könnyen csúszott ki a hazugság, védett a sötétség.

– A legvagányabb gólyalábak az egész faluban...

Az igazgató fia elnevette magát.

– Tényleg? És mi a fenét csinálsz vele? Mi hasznod belőle?

– Járkálok velük.

– Miért, a lábadon nem tudsz?

– De igen.

– S akkor?

Rábámultam. Fogalmam nem volt, mi van ebben érthetetlen. Csak néztem így, kicsit megrovóan, amit észre kellett vennie, mert elég erősen sütött a hold ahhoz, hogy látszódjon, ahogy elkomorulok. A pirulás szín, és a félhomály megöli a színeket, de a haragos arc látszik. Csakhogy, miközben arra vártam, hogy észrevegye haragomat, valami furcsa kifejezés tűnt fel az arcán. Egy olyan... nem is tudom megmondani, milyen. Olyan, hogy megfeledkeztem tőle a haragomról, és arra kényszerített, hogy ismét lesüssem a szemem.

– Vagány – mondtam.

– Ha te mondod. Én nem értem, mi benne a vagány.

– Hát, mindent felülről látsz. És ez vagány.

– Várj egy kicsit, amíg megnősz, akkor gólyaláb nélkül is mindent magasabbról látsz.

– Mi bajod a gólyalábakkal?

– Az ember kitörheti a nyakát.

– Cccc – ráztam a fejem. – Értek hozzá. Kiválóan járok gólyalábon.

Ezúttal nem szótagoltam a kiváló szót. Úgy éreztem, nem helyénvaló, nem is tudom, miért.

– Bravó! – mondta. – Te tudod.

Hallgatott. És furá volt ez a hallgatás, hiszen ott ültünk mindketten az erdészház padlásán, és mintha nem illett volna hirtelen így elhallgatni ezen a helyen. Így aztán egyszer csak azon kaptam magam, hogy beszélek.

– Hát te mit csinálsz itt?

Nem válaszolt, ezért szükségét éreztem annak, hogy újra feltegyem a kérdést.

– Na tessék! – felelte kissé idegesen, amiért erőszakoskodtam. – Mi kö-zöd hozzá? Nem látod? Idejössz az erdészházba éjszaka közepén, amikor rég ágyban lenne a helyed, rohángálsz, mint a bolond gólyalábon, aztán meg kérdőre vonsz, hogy mit csinálok itt! Én kérdezek, nem te! Te csak egy kö-lyök vagy, a francba bele!

Ezúttal, szavamra, cseppet sem tetszett, ahogy beszélt velem.

– Nem vagyok kölyök! Régebben az voltam! Amikor még összeborzol-tad a hajamat.

Kinyújtotta felém a kezét. Azt hittem, fel akarja borzolni a hajam, ezért elkaptam a fejemet. Ő pedig legyintett forma, mintha nem érteném, mit akar tőlem.

– Hagyj békén! – mondtam mégis. – Idegesítő vagy.

– Én idegesítő? – kérdezte, és lesütötte a szemét. Aztán felemelte rám tekintetét, és azt kérdezte:

– Talán már elfelejtetted, hogy megmentettem az életedet?

– Hm – robbant ki belőlem. – Csakhogy tudd, én tudok úszni. Nem mentettél meg, csak zavartál.

– Tényleg? Ott az örvényben? Talán úszkáltál? Tudod, hogy sodort a víz? Így né!

A keze nagy sebességgel suhant el az arcom előtt, ahogy mutatta, ho-gyan sodort volna el az ár, ha ő nincs ott.

– Nem hiszem – feleltem. – Ki-vá-ló úszó vagyok.

– Látom, te mindenben ki-vá-ló vagy. Az előbb is, ki-vá-ló-an, majd-nem betörted a fejed ezeken a köveken, ha nem fogom meg a kezéd.

Nyugodtan beszélt, halk, csaknem szelíd hangon, mintha attól félne, ne-hogy meghallja valaki, de én csak még dühösebb lettem ettől.

– Hazudsz! Ha éppen tudni akarod, megkapaszokodtam a falba! A vízbe-fulladástól is így mentettél meg. Egyedül is megmenekültem volna. Hazudsz!

– Nem hazudok – rázta a fejét. – Lehet, hogy tévedek, de nem hazudok, az biztos.

– Jó – mondtam. – Akkor té-vedsz. Té-vedsz!

– Meglehet...

És megint elhallgatott, pont akkor, amikor jól felhúztam magam, és kedvem támadt pár szót szólni arról a lányról is. Aztán, mivel nem tetszett a hallgatás, de nem is jutott eszembe semmi, amiről beszélhetnék, arra gondoltam, nem lenne-e mégis okos dolog szóba hozni azt a lányt. És ha már eszembe jutott, arra gondoltam, csak az időt vesztegetem gondolkodással, tehát azt mondtam egyenesen:

– Ha tudni akarod, haragszom rád!

– Miért?

– Csak! – feleltem.

És ismét odaültem mellé, de rájöttem, hogy ezzel a válasszal nemigen fordítom jó irányba a beszélgetést, ezért hozzátettem.

– Mert egyszer, amikor odamentem hozzád az utcán, ellöktél. Pedig, ha tudni akarod, valami fontosat akartam mondani.

– Mikor? Nem löktelek el...

– De igen. Amikor azzal a lánnyal voltál. Beszélgettetek, én odamentem hozzád, te pedig meglöktél.

Ránéztem, ismét gondterheltnek tűnt.

– Nem löktelek el. Komolyan. Gondjaim voltak...

– Miféle gondjaid?

Legyintett, mintha azt próbálta volna jelezni, hogy ne is beszéljünk erről.

– Hagyd csak, tudom én, miféle gondjaid voltak. Csak az a lány érdekelt, más semmi.

– Tudod mit? – mondta. – Erről aztán tényleg nincs kedvem beszélni.

– Miért?

– Ej... honnan is érthetnéd...

– Persze – háborodtam fel ismét. – Te mindent értesz, én meg semmit! Ahogy azt is értetted, mi az ábra a gólyalábakkal. Na, hallj te oda, még hogy várjam meg, amíg megnövök!

– Hát, végül is, ez is megoldás. Azt hiszem, erre való a gólyaláb: mindent magasabbról akarsz látni. Például olyan magasról, mint ahonnan én látok. Azt hiszed, ettől erősebb leszel, vagy mi?

– Frászt! Ha tudni akarod, gólyalábon sookkal magasabb vagyok nálad!

– És?

Ezzel a kérdéssel összezavart.

– És ennyi! Magasabb vagyok.

– Jól van, na! – mondta

Megint csend lett. Csakhogy most már tudtam, hogy nincs mit mondanom neki. Szerettem volna, hogy ő szólaljon meg, hogy valahogy megint

rákérdezhessenek, mit keres ő ott, mert másként nemigen tudhattam meg. Nem lett volna bátorságom rákérdezni. Arra gondoltam, akkor ő is alaposabban érdeklődik arról, hogy én minek mentem az erdészházhoz, s mivel nagyobb volt nálam, tartottam attól is, hogy végül rájön, nem az enyém a gólyaláb. Így aztán hallgattam. Kicsit elhúztam ezt a hallgatást. Aztán ismét felálltam.

- Én megyek – mondtam.
- Azt hiszem, jól teszed – bólintott.
- Te még maradsz? – próbáltam kiszedni belőle valamit.
- Igen.

Nem szóltam többet. Akkor se mondtam semmit, amikor segített le szállni, csak arra gondoltam, hogyan fogok most visszaosonni a szomszéd kertbe, hogy a gólyalábakat visszategyem a helyükre, az unokatestvéremék fásszínjének támasszam, aztán meg hogy kell majd lábujjhegyen ellépkednem a házunkig, hogyan fogom kinyitni a nyikorgó ajtót, és visszabújni az ágyba anélkül, hogy nagymama észrevenné. Rettentő félelem öntött el, már semmi sem érdekelt, csak ez a félelem. Amíg a gólyalábakat visszatekertem a rongyba, mind csak ez járt az eszemben. Aztán a hónom alá csaptam őket, és a padlás bejárata felé fordultam.

- Akkor szervusz – mondtam.
- Szervusz – felelte.

Megfordultam és elindultam.

- Hallod-e, várj egy kicsit...

Megálltam.

– Ne haragudj rám – mondta akkor. – Nem löktelek meg, tényleg nem. Legalábbis nem akartalak meglökni.

Legyintettem, úgy, ahogy őt is láttam legyinteni az imént, értésére adva, hogy okosabb túllépni ezen a kérdésen. Továbbmentem, és arra gondoltam, hogy akármilyen nehéz is gólyalábakkal a hónom alatt, mégiscsak okos dolog volna szaladni, mert ki tudja, ha nagymama felébred, akkor jaj lesz nekem. Aztán arra gondoltam, minek töltssem gondolkodással az időt, és futni kezdtem.

Nem sokkal nősülésem után láttam a *Brian élete* című filmet a Monty Pythontól. Tudom, hogy nem sokkal az esküvő után történt, mert a feleségem szívből nevetett a filmen, én meg egyre mondogattam neki, hogy igen erősen nevet, nyugodjon meg, mert nyolc hónapos terhes volt, tisztán emlékszem, hogy ezt mondtam neki. Meg hogy a szülésig nem hagyom víg-

játékot nézni, megvan az ideje a hahotázva nevetésnek, de nem most van az az idő, a rázkódások megárhathatnak a gyerekeknek, tisztán emlékszem, hogy ezt is mondtam. Mindkettőnkre nagy hatással volt az a már említett zárójelenet, ahogy a keresztre feszítettek mind azt énekelik: „Always look on the bright side of life / Always look on the light side of life”. Aztán ő, vagyis a feleségem kiment a konyhába, mert megkívánt valamit, már nem emlékszem, mit, én pedig az ágyban maradtam, és eltűnődtem. Arra a gólyaláb-erdőre gondoltam, hogy elestem, az unokabátyámra, akivel időközben remek kapcsolatunk lett, többször meglátogattuk egymást, én is a feleségemmel, meg ő is, végül az asszonyok is jól összebarátkoztak, arra a bolond tehenünkre, az igazgató fiával való találkozásra a vadászház padlásán, aztán, miközben a feleségem visszabújt mellém az ágyba, és átölelt, eszembe jutott a vadászházban töltött éjszakát követő nap. És akkor neki is elmeséltem. Átugrottam a gólyalábak ellopásának unalmas történetén, sőt, az igazgató fiával folytatott beszélgetésen is, amit ugyancsak unalmasnak éreztem. Csak annyit meséltem, vázlatosan, hogy voltak valami gólyalábaik, hogy éjszaka kimentem valahova, ahol mások nem láthatnak meg, hogy gyakoroljam a rajtuk való járást, hogy eljutottam a vadászházhoz, és ott vagy fél órán át beszélgettem egy nálam idősebb, furcsa fiúval. Aztán elmeséltem azt is, hogy másnap, mikor a tehénnel hazafelé jöttem a mezőről (de azt már nem mondtam, milyen bolond tehen volt), hogy hallottam meg, ahogy két szomszédasszonyunk beszélget egymással, és egyikük a kezét tördelte, és kétségbeesetten rázta a fejét. És rövidesen megértettem, hogy arról beszélnek, az igazgató fia aznap reggel felkötötte magát a vadászház padlásán. Az az asszony azt mondta, azért kötötte fel magát, mert elhagyta a kedvese.

– Nahát! – mondta a feleségem. – Komolyan beszélsz? Vagyis hogy te kicsivel azelőtt beszélgettél vele, hogy öngyilkos lett volna?

– Aham.

A feleségem felült, és valahogy hitetlenkedve rázta a fejét. Én pedig, hogy meggyőzzem, nem hazudok, bólintottam. Ő vállat vont, majd azt mondta:

– De mi a fenéért pont ott kötötte fel magát? Ha jól értem, ez valahol a falun kívül volt.

– Nem, nem éppen – magyaráztam. – Azért ez is még a faluban volt. Úgy értettem, korábban oda járt azzal a lánnyal. Hogy ez az ő helyük volt... ott szerették egymást. Meg hogy valami levelet is hagyott, amiben mindent tisztázott.

– Hm. Nekem azért csak furcsának tűnik. Tényleg beszélgettél vele?

Megint bólogattam, hogy igen, tényleg. Ő ismét elnyúlt az ágyban. Aztán pár pillanat múltán elkérte a távirányítót. Odaadtam neki, az ágynak a felőlem eső oldalán volt. Bekapcsolta a tévét, és szörfölgetni kezdett a csatornák közt.

– Végül is nem olyan nagy dolog – mondta, miután már egy ideje nézte, hogyan váltják egymást a képernyőn a különböző csatornák képei. – Mások is belehaltak már a szerelembe.

– Ühüm – bólogattam én is.

Letette a távirányítót, és felém fordult.

– Figyelj, én csak nem értem, mit is kerestél te ott azokon a gólyalábakon. Máshol nem tudtál volna elbújni, ha már attól féltél, nehogy kinevesenek? Mehetnél volna például a kertbe.

Korábban nem mondtam el, hogy voltam a kertben is, de ott túl puha volt a föld, és éppen ezért mentem a vadászházhoz. És már nem is tudom, miért, de nem éreztem szükségét annak, hogy tovább beszéljek erről. De a feleségem ragaszkodott hozzá.

– Ha a kertbe mentél volna, akkor se látott volna meg senki, ugye?

– Hát, igen, valahogy így, nem láttak volna meg – feleltem.

VALLASEK JÚLIA fordítása